

Epeso

Jesus hā h'yy ka'eeh do Epeso häd näng do panang bā habong do hā Paw-Ro ma erih do hahŷŷh

Kedēng do ky n'aa hahŷŷh

¹ Paw-Ro ū ti hŷŷh, P'op Hagä Do karēn do hyb n'aa Kristo Jesus mejūū do see ū hado däk doo. Ū edēng bëëh, Epeso panang bā habong do tsyt hē P'op Hagä Do wē kasëew hōm doo, Kristo Jesus hā h'yy kata däk doo, ta hā h'yy kanerét doo.

² Aā karēn P'op Hagä Do ēr Yb, Jesus Kristo Tak'ēp Hyb N'aa Jawyk Do na-ääj hē ky en'yym bë hā. Aā karēn baad bë rah'yyb en'yym.

Kristo hyb n'aa ji P'op Hagä Do ky n'aa edēng do ky n'aa hahŷŷh

³ Taw'ääts hē ji j'aa etsë P'op Hagä Doo, ēr Wahë N'aa Jesus Kristo h'yy kaha'eeh doo, ta Yb. Ti né ta ti tabag'ääs doo bā ēr taky n'aa edēng do sahōnh hē baad hadoo doo me, hŷ pong jé hana doo me, badäk hahŷŷ bā naa nadoo doo me. ēr taky n'aa edēng, Kristo hā ēr h'yy kata däk tabanoo do hyb n'aa. ⁴ Hahŷŷ da tabad'oo ēr hā: Sahōnh hē badäk hahŷŷ tapahuunh do pooj jé, Kristo hyb n'aa ēr tabasëew hōm ta wē. ēr tabasëew hōm tsyt hē, nesaa do mahänh, baad had'op doo da ēr babok hyb n'aa ta matym gó. ēr takamahän do hyb n'aa, ⁵ sahōnh hē tapahuunh do pooj jé, Jesus Kristo hyb

n'aa ēr hā tah'yyb däng, ta taah ēr bahadoo hyb n'aa kä. Tii d'tawén d'oo, tii da tah'yyb däng do hyb n'aa, tii da takarēn do hyb n'aa. ⁶ Ta wē ēr tabasëew hōm, ta taah ēr bahado däk tabanoo na-ääj hē, tak'ëp taky enyyym do hyb n'aa ji j'aa etsë hyb n'aa ta hā. Baad ēr wē taky enyyw hōm ta T'aah hyb n'aa, takamahän doo. ⁷ Ta T'aah hyb n'aa, ta T'aah majyyw me ēr tabed'ëep nesaa do mahänh. Ta T'aah ēr hyb n'aa tadajëp do hyb n'aa, tabawug hōm nesaa do ēr h'yyb tym gó hanäng doo. Tii d'tawén d'oo, tak'ëp taky enyyym do hyb n'aa. ⁸ Tak'ëp né hē ēr wē taky enyyw hōm. Sahõnh hā ēr tah'yy gan'yyh, sahõnh hā ēr h'yy kadaw'uuh tan'oo bā. ⁹ P'op Hagä Do karēn do hyb n'aa tametä wät ēr hā nyy da tah'yyb däng tabad'oo Kristo hyb n'aa. Pooj jé, dooh hapäh pé tah'yyb däng doo. ¹⁰ Hahỹ ti P'op Hagä Do h'yyb däng tabad'oo: Tah'yyb däng do noo gó kajaa bā kä, sahõnh hē, hỹ pong jé habong doo, badäk hahỹ hā habong do na-ääj hē, séd hā da tabata däk, sahõnh hē sa nu gabóg Kristo bahado däk hyb n'aa kä.

¹¹ Kristo hyb n'aa, ãã P'op Hagä Do asëew hōm ta karapee ãã bahadoo hyb n'aa. Tii d' tawén d'oo, p'ooj ub tah'yyb däng do hyb n'aa tii da ãã hā tabad'oo. Takarēn doo da né hē P'op Hagä Do moo wät sahõnh hē. ¹² Ñã tabasëew hōm ta wē, P'op Hagä Do kabaj'aa do ãã j'aa etsë hyb n'aa, ãã pooj jé Kristo hā h'yy kae däk doo. ¹³ Kristo hyb n'aa, bē hā na-ääj hē taban'oo däg kän ta karapee bē bahadoo hyb n'aa hỹ kä. Baad hadoo do ky n'aa, ji tabed'ëep do panyyg n'aa hanäm do bē maa napäh bā, Kristo hā bē h'yy kae däk bā kä, bē hā taban'oo

däg kän ta Sahee taky n'aa enooh do paah. ¹⁴ Ta jawén, ta karapee P'op Hagä Do baad tabed'ëep noo gó kajaa bää kä, èr gadoo da sahõnh hẽ èr hää taky n'aa enooh doo. Pooj jé dó èr hää tabanoo ta Sahee, ta jawén èr gadoo do metëë n'aa. Sahõnh hẽ ta ti tawén d'oo, ta kabaj'aa do ji j'aa etsë hyb n'aa.

Jesus hää h'yy ka'eeh do sa hyb n'aa Paw-Ro ky n'aa etsëë do ky n'aa hahÿyh

¹⁵ Ti hyb n'aa, ý ky n'aa napäh bää Jesus, Tak'ëp Hyb N'aa Jawyk Do hää bë h'yy kae däk doo, sahõnh hẽ ta hää h'yy ka'eeh do bë kamahän ý ky n'aa napäh bää na-ääj hẽ, ¹⁶ ý paa du doo P'op Hagä Do hää ý j'aa etsë bë hyb n'aa. Dooh ý eréd bää bë hyb n'aa P'op Hagä Do ý j'aa etsë doo. P'op Hagä Do hää ý ky n'aa etsë bää, bë ý ky n'aa ets'ëë had'yvt hẽ. ¹⁷ P'op Hagä Do èr Wahë N'aa Jesus Kristo h'yy kaha'eeh doo, èr Yb tak'ëp kabaj'aa doo, tak'ëp baad hadoo do hää ý ky n'aa etsëë, ta Sahee me bë tah'yy gan'yyh hyb n'aa, bë hää tagahoot hyb n'aa na-ääj hẽ, baad P'op Hagä Do bë bahapäh hyb n'aa kä. ¹⁸ Bë hyb n'aa ý ky n'aa etsëë, bë h'yy kadaw'uuh P'op Hagä Do an'oo bää, bë hapäh hyb n'aa ny hadoo do baad hadoo do ta jawén bë gadoo do pan'aa bë P'op Hagä Do wén naëej wät.* Aää karën bë bahapäh tak'ëp hajöng doo, tak'ëp hetsooh do ta karapee tsyt hẽ ta wë kasëëw bong do sa hää taky n'aa enooh doo, ta jawén ragadoo hyb n'aa. ¹⁹ Aää ky n'aa etsëë na-ääj hẽ bë bahapäh

* **1:18** Badagyp do hadoo doo gó ji bawät nää noo gó, ji P'op Hagä Do naëënh Jesus hää ji h'yy ka'eeh hyb n'aa, edëb had'yvt do takarën tabanoo do hyb n'aa ji hää. Hajöng baad hadoo do na-ääj hẽ takarën tabanoo ji hää.

hyb n'aa, tak'ëp sahõnh hẽ bahãnh hadoo do ta hejój ëer, ta hã h'yy ka'eeh do hã tanoo doo. Ti né hẽ ta ti ta hejój tak'ëp ta kabaj'aa doo me tametëeh doo,²⁰ dejëp do mahang Kristo ganä wät tan'oo bã. Ta ti hejój me né hẽ, hÿ pong jé, ta hub hadäk hënh, takaweh'ëeh doo bã, Kristo basooth P'op Hagä Do an'oo bã,²¹ sahõnh hẽ kabaj'aa do ji nahapäh do sa bahãnh, sahõnh hẽ bag'ääs do ji nahapäh do sa bahãnh, sahõnh hẽ hejój enäh do ji nahapäh do sa bahãnh, sahõnh hẽ mejüü do ji nahapäh do sa bahãnh Kristo bahado däk hyb n'aa kä. Sahõnh hẽ hyb n'aa jewyk doo, da hẽ habong doo, ta jawén habong do na-ääj hẽ, sa bahãnh hyb n'aa jawyk Kristo bahadoo P'op Hagä Do an'oo bã na-ääj hẽ.²² Sahõnh hã Kristo mejüü P'op Hagä Do an'oo bã, sa hã taj'aa ketsëe däk do hyb n'aa. Sahõnh hẽ ta hã h'yy ka'eeh do sa nu gabóg Kristo, P'op Hagä Do an'oo bã.²³ Kristo hã h'yy ka'eeh doo, Kristo hub hadoo, ta tsyym hadoo, ta moo hadoo. Sa hyb n'aa baad sahõnh hẽ takaja däk Kristo wë, ta hã rakata däk hyb n'aa. Kristo né hẽ ti sahõnh hẽ baad takaja däk hanoo doo.

2

¹ Bëeh, dejëp do hadoo bë h'yyb tym p'ooj ub P'op Hagä Do hã, tamejüü do bë ky nadahéeh do hyb n'aa, baad nadoo do bë moo bok do hyb n'aa na-ääj hẽ. ² Nesaa do bë moo heb'ooh paah, badäk hahÿÿ hã habong do P'op Hagä Do hã h'yy kana'eeh do rabahed'oo doo da né hẽ. Ti noo gó bë paa ky daheeh Nesaa Do Yb, karap'aar h'yyb nesaa do wë hã habong do sa wahë n'aa, P'op Hagä Do hã ky nadah'eeh do sa h'yyb mejüü doo. ³ Ää na-ääj hẽ,

ãã sahõnh hẽ, ky nadah'eeh do sa da h'yyb hadoo paa ããh, Jesus hã ãã h'yy kana'eeh nä bã. Nesaa do ãã hub karẽn do jawén, ãã h'yyb säg karẽn do jawén na-ããj hẽ ãã babok paah. Nesaa hyb n'aa ji h'yyb ji henäng noo gó naa, ãã na-ããj hẽ P'op Hagä Do rejää paawä, sahõnh hẽ ta wób sa nemuun.

⁴ Ti hado né paawä, P'op Hagä Do tak'ëp ji tat'yyd mehññ doo, tak'ëp ër takamahän do hyb n'aa ⁵ ër tabedëeb wät hadoo Kristo sii ër dejëp do hadoo noo gó. Dajëp hadoo paa ëer, P'op Hagä Do mejüü do ër ky nadahéeh do hyb n'aa. (Jääm hẽ bë hã taky enyym do hyb n'aa bë tawén edëeb wät nesaa do mahähn. Dooh bë hanaa tado bã tii.) ⁶ Kristo sii ër ganä wät hadoo tan'oo bã, Kristo Jesus sii hÿ pong jé ër bat'oonh hadoo tan'oo bã na-ããj hẽ,* Kristo hã ër h'yy kata däk do hyb n'aa. ⁷ Tii d' tawén d'oo, tak'ëp, sahõnh hẽ bahähn hadoo do taky enyym do hÿ jawén sahõnh hã takametëeh hyb n'aa. Ër hã Kristo Jesus bad'oo do hã kametä däk tak'ëp ji wë taky enyym doo. ⁸ Jääm hẽ bë hã taky enyym do hyb n'aa bë tedëeb wät nesaa do mahähn, bë h'yy ka'eeh do hyb n'aa ta hã. Dooh bë hanaa tado bã tii. P'op Hagä Do anoo tii, ji matym n'aa hadoo. ⁹ Dooh baad hadoo do ji moo wät do hyb n'aa ji tawén ed'ëep, ji daaj hẽ ji hã hẽ ji h'yy kasabé mahähn. ¹⁰ P'op Hagä Do mo haj'aa ëer. Papuuj ër tapehuunh Kristo Jesus hyb n'aa, baad hadoo do ër moo bok hyb n'aa hÿý kä. P'op Hagä Do enyyw däk paa ër pooj jé ta ti baad hadoo do ër moo bok do pan'aa.

* **2:6** Ta sii ër bag'ããs hyb n'aa, ta sii hÿ pong jé ër bat'oonh tan'oo bã.

Séd rah'yyb hedo däg kän sahõnh hẽ Kristo hã h'yy ka'eeh do ky n'aa hahÿýh

¹¹ Ti hyb n'aa, bëëh, Judah buuj nadoo doo, “Masuuj noo byyh kanehõök do” bë ramaneëënh do Judah buuj hã, sa daaj hẽ “Masuuj noo byyh kehõök do” rakamaneëënh do hã, bë hyb n'aa newë nyy da pooj jé bë babok do paah. (Ta ti Judah buuj bad'oo doo, sa daaj hẽ sa hã hẽ ramoo bok do tii.) ¹² Ti noo gó, dooh Kristo bë hapëë bã. Dooh Isaraéw buuj, P'op Hagä Do karapee uuh bë do bã. Dooh bë gado bã ti noo gó Isaraéw buuj sa hã P'op Hagä Do ky n'aa enooh doo, sa uuh bë nadoo do hyb n'aa. Badäk hahÿý bã bë baboo né paawä, dooh baad hadoo do bë gada pé ti noo gó, daap bë babok, dooh P'op Hagä Do bë hapëë bã ti noo gó. ¹³ Hÿý kä, Kristo Jesus hã bë h'yy kata däk do hyb n'aa, bëëh, pooj jé dawëë P'op Hagä Do mahähn habong doo, p'eets hẽ, ta wë bë tamana kän, Kristo ji hyb n'aa tadajëp do hyb n'aa.

¹⁴ Kristo né ti hanoo, Judah buuj, Judah buuj nadoo do rakamanajë bong hyb n'aa. Séd uuh hẽ är bahado däk tan'oo bã kä. Pooj jé ti anäng ta baa besuu n'aa hadoo, sa h'yyb gó Judah buuj dooh ragado bã Judah buuj nadoo do hanoo doo. Dooh séd rah'yyb hedo bã pooj jé, rakamaj'íi paah. Hÿý kä Jesus ado hõm ta baa besuu n'aa hadoo doo. ¹⁵ Hahÿý d'tabad'oo tii: Ji hyb n'aa tadajëp do hyb n'aa, dooh Mosees ky n'aa jaw'yyk doo, hajõng hedoo do hã ji tamejüü do hyb n'aa tado wäd bã P'op Hagä Do ji tagadoo, Kristo an'oo bã. Tii d'tawén d'oo papuuj hadoo do takarën. Takarën sét rabahado padëëk Judah buuj Judah buuj nadoo doo, ta hã rah'yy kata däk do hyb n'aa. Tii d'

tabad'oo do hyb n'aa, tado hõm rakamaj'ī doo.
16 B'aa kajatsék do hã tadajëp do hyb n'aa, tado hõm kän rakamaj'ī doo. P'op Hagä Do najiis raba-hado padëek tan'oo bã, b'aa kajatsék do hã tadajëp do hyb n'aa. Dooh ta majīi rahado boo bã tan'oo bã, ta hã h'yy ka'eeh doo. **17** Kristo ewäd hyng, ta ky n'aa hanäm do ji tamaher'oot hyb n'aa. Ta ky n'aa hanäm do an'oo bã h'yyb nyyw gó ji bawät P'op Hagä Do wë, ta wób sa wë na-ãäj hẽ. Bë hã, dawëe P'op Hagä Do mahänh habong do paa hã, ãä Judah buuj hã, P'op Hagä Do ky n'aa napäh do hã na-ãäj hẽ tamaher'ood wät ta ti ky n'aa. **18** Hÿy kä Kristo hyb n'aa, sahõnh hẽ ëär, Judah buuj, Judah buuj nadoo do na-ãäj hẽ, ëär hajaa ëär ana bã ëär Yb hÿ pong jé hawät do matym gó,† sét ub ta Sahee hyb n'aa, ëär gadoo doo.

19 Ti hyb n'aa kä, bëëh, Judah buuj nadoo doo, dooh ta wób buuj bë do wäd bã. P'op Hagä Do karapee uuh né hẽ bë hÿy kä. P'op Hagä Do taah né hẽ bëëh, ta wób sa nemuun. **20** Tsäng s'ëëb, tób pan'aa ta hejój n'aa jó ji at'ëeg häng do hadoo bëëh. Jesus mejūū doo, Jesus ky n'aa rod na-ãäj hẽ, ta ti tób hejój n'aa hadoo. Pä yb, sahõnh hẽ tób mesoo doo, Kristo Jesus né hẽ tii. **21** Sahõnh hẽ ëär, ëär h'yy kata däk Kristo hã. Kristo hyb n'aa, p'op gadat'ëë sëëk do hadoo tób pan'aa hadoo do ëär, P'op Hagä Do tób n'aa hadoo ëär bahadoo hyb n'aa, tsyt hẽ Tak'ëp Hyb N'aa Jawyk Do wë kasëëw däk doo. **22** Kristo hã bë h'yy kata däk do hyb n'aa, bëëh, Judah buuj nadoo doo, bë na-ãäj hẽ séd hã bë h'yy

† **2:18** Ji ky n'aa ets'ëë bã tii, ji ma ejäm bã, P'op Hagä Do ji j'aa etsëë bã na-ãäj hẽ.

kata däk sahõnh hẽ Jesus hã h'yy ka'eeh do wób sa sii, P'op Hagä Do tób n'aa hadoo ër bahadoo hyb n'aa kä. Ta Sahee ër mahang tabawäd kän.‡

3

¹ Ti hyb n'aa kä, ÿŷh, Paw-Ro, Judah buuj nadoo do hã Kristo Jesus ky n'aa ÿ ma metëék do hyb n'aa ÿ radawäts gëet doo, ÿ ky n'aa etsëe bë hyb n'aa.

P'op Hagä Do h'yyb däng do Paw-Ro hã takametä däk do ky n'aa hahÿyh

² Hã ÿ P'op Hagä Do anoo, bëeh, Judah buuj nadoo do ÿ ma metëék hyb n'aa ji wë taky enyym do ky n'aa. Hã ÿ, bë ky n'aa napäh hã ÿ tan'oo däk doo. ³ Ta h'yyb däng doo, pooj jeji nahapäh nä do P'op Hagä Do metä wät hã ÿ. Ganapog is doo me bë ÿ ma erii däk ta ti ky n'aa hã nag'aap hẽ. ⁴ Bë ner'ood bää, bë hyb n'aa matakä bää, bë hapäh da, baad ÿ bahapäh Kristo ky n'aa pooj jeji nahapäh doo. ⁵ P'ooj ub, ji wahë maküü hã dooh P'op Hagä Do metä bää paa nyy da tah'yyb däng tabad'oo doo, da hẽ ta Sahee me Jesus mejüü do sa hã, ta ky n'aa rod sa hã na-äaj hẽ tametëeh do pénh. Tsyt hẽ ta wë tasëew hõm do sa hã tametä kän. ⁶ Hahÿ ti da hẽ tametëeh doo: Jesus ky n'aa hanäm do ragado bää, séd hã rah'yy kata däk Kristo Jesus hã. Ti hyb n'aa kä, Judah buuj nadoo do ragadoo da Judah

‡ **2:22** Hahÿ tahanäng pé ti tég nad'ëed is do 20, 21, 22 hã kerii däk doo: Sét ken'yyh sahõnh hẽ ëer, ër ky daheeh Kristo ky n'aa Jesus mejüü doo, ta ky n'aa rod na-äaj hẽ ër hã rama met'ëeg wät doo. Kristo hyb n'aa né hẽ séd hã ër h'yy kata däk. P'op Hagä Do karapee, tsyt hẽ ta wë kasëew bong do ër bahado däk Kristo an'oo bää. Ta Sahee me P'op Hagä Do awät hÿý kä ër mahang.

buuj sii P'op Hagä Do sa hã taky n'aa edëng doo. Sét hẽ Jesus hub hadoo rabahado padëëk Judah buuj sa sii. Sét né hẽ P'op Hagä Do karapee rabahado padëëk. Judah buuj sa sii ragadoo da hÿý kã P'op Hagä Do ky n'aa enooh doo.

⁷ P'op Hagä Do ky enyym do hyb n'aa wë ÿý, ta hejój hã ÿ tabanoo do hyb n'aa, hã ÿ taban'oo däk ta ti ky n'aa hanäm do panäg n'aa ÿ bahadoo hyb n'aa. ⁸ Sahõnh hẽ P'op Hagä Do karapee sa yd jé had'os do né paawä ÿýh, P'op Hagä Do anoo hã ÿý, Judah buuj nadoo do sa hã ÿ maher'oot hyb n'aa Kristo tak'ëp ky enyym doo, tak'ëp kabaj'aa do ky n'aa. Dooh ji haja bã baad ji h'yy kadawuung bã Kristo wë hanäng do hã. Jääm hẽ ta uuh hã ji h'yy kadaw'uuh, tak'ëp ta bahänh baad tabahadoo do hyb n'aa. ⁹ P'op Hagä Doo, sahõnh hẽ mo haj'aa näng doo, hã ÿ tabanoo ta wób ÿ maher'oot hyb n'aa nyy d' tabad'oo tah'yyb däng doo, p'ooj ub sahõnh hẽ badäk hahÿý bã habong do paa hã tamanetëeh doo, ta h'yyb gó tenäm doo. ¹⁰ Tii d' P'op Hagä Do wén d'oo, hÿý kã, Jesus hã h'yy ka'eeh do sa hyb n'aa kametä däk hyb n'aa wë hã habong do kabaj'aa do sa hã, wë hã bag'ãäns do sa hã na-ãäj hẽ, P'op Hagä Do h'yy ganäng sahõnh hẽ hã. ¹¹ P'ooj ub, sahõnh hẽ tadu dahäng do pooj jé P'op Hagä Do h'yyb gó tabanyy däk doo da né hẽ tabadoo kän ta tii, Kristo Jesus, Ër Wahë N'aa bad'oo do hã. ¹² Kristo hã ër h'yy kata däk do hyb n'aa, ta hã ër h'yy ka'eeh do hyb n'aa na-ãäj hẽ, h'yyb neÿým doo me ër hajaa ër ana bã P'op Hagä Do matym gó ër ky n'aa ets'ëë bã, ër ma ejäm bã. Dooh ge'ÿým pé ji. ¹³ Ti hyb n'aa ÿ etsëë bë hã, bë h'yy gejë hõm

manäh, nesaa do ÿ radawäts gëët doo bää bë hyb n'aa ÿ ahoop do hyb n'aa, baad tabahadoo hyb n'aa bë hää ta ti ÿ ahoop doo. Taw'ääts hë bë tsebee ta ti hyb n'aa.

¹⁴ Ti hyb n'aa kä, taron ÿ nu paa me ÿ bahyy häng är Yb hÿ pong jé hawät do wë, bë hyb n'aa ÿ ky n'aa etsëe hyb n'aa. ¹⁵ Ta ti är Yb an'oo bää hÿ pong jé habong doo, sahõnh hë badäk hahÿy hää habong do na-ääj hë rababok hyb n'aa. ¹⁶ Tak'ëp är Yb kabaj'aa, tak'ëp baad ub. Ti hyb n'aa ÿ ky n'aa etsëe ta Sahee me bë tah'yyb hej'oohn hyb n'aa. ¹⁷ Ää ky n'aa etsëe na-ääj hë bë h'yyb gó Kristo bawäd had'yyt hë hyb n'aa, ta hää bë h'yy ka'eeh do hyb n'aa. Ää ky n'aa etsëe bëëh, baad had'yyt hë bë kamahän hyb n'aa, kamahän gó sahõnh hë bë moo bok hyb n'aa, ¹⁸ sahõnh hë P'op Hagä Do karapee wób sa sii baad bë h'yy kadaw'uuh hyb n'aa tak'ëp baad had'op ji Kristo kamahän do hää. ¹⁹ Ää karën paawä bë bahapäh ta ti ji Kristo kamahän doo, dooh né paawä ji haja bää sahõnh hë ji hapëë bää, ta bahänh baad ub tabahadoo do hyb n'aa. Ji hää takamahän do bë bahapäh ÿ wén karën, baad bë h'yyb gó P'op Hagä Do bawät hyb n'aa, P'op Hagä Do bawät doo da né hë bë baboo däk hyb n'aa kä.

²⁰ Ta hää är hajaa är ky n'aa etsëe do bahänh, är hajaa är hyb n'aa newëë do bahänh tak'ëp P'op Hagä Do hajaa tamoo wät är mahang, ta hejój me är h'yyb gó hawät doo me. ²¹ Ää karën Jesus hää h'yy ka'eeh do sa hyb n'aa, Kristo Jesus hyb n'aa na-ääj hë P'op Hagä Do kawehëë däg had'yyt hë. Ýý. Tii d' né hë. Taw'ääts hë.

4

P'op Hagä Do karën doo da ji bawät do ky n'aa hahÿh

¹ Ti hyb n'aa, ÿyh, Tak'ëp Hyb N'aa Jawyk Do ky n'aa ÿ ma metëék do hyb n'aa ÿ radawäts gëét doo, tak'ëp ÿ betsëē bë hã P'op Hagä Do ta wë tats'yyt do sa hã takarën doo da né hë bë babok. ² Taw'ääts hë dooh né hë bë h'yy kasabé bã. Taw'ääts hë kaja hë denaa hë bë h'yyb bë mahüüm ta wób sa wë. Nayyw hë bë kawaj'ääñ manäh. Taw'ääts hë kamahän gó bë gadoo, ta wób bë ganen'aak do ramoo boo né paawä bë hã. ³ Séd èr h'yyb hedo däk P'op Hagä Do Sahee an'oo bã. Ti hyb n'aa taw'ääts hë bë hyb n'aa tam'ah, h'yyb nyyw gó had'yyt hë bë babok ta wób sa wë, tanahähn hyb n'aa séd bë h'yyb hedoo doo. ⁴ Sét né hë Jesus hub hadoo eëer, ta hã h'yy ka'eeh doo. Sét né hë P'op Hagä Do Sahee èr gadoo doo. Ti hadoo na-ääj hë, sét né hë baad hadoo do bë gada do ta jawén bë gadoo do pan'aa, bë P'op Hagä Do wén naëej wät. ⁵ Sét né hë èr Wahë N'aa, Jesus, Tak'ëp Hyb N'aa Jawyk Doo. Sét né èr h'yy ka'eeh doo. Sét né hë èr nu gahem'uun doo. ⁶ Sét né hë P'op Hagä Doo, sahõnh hë ta hã h'yy ka'eeh do sa Yb, sahõnh hë tabag'ääñ doo, sahõnh hã moo wät doo, sahõnh hë èr h'yyb gó hawät doo.

⁷ Tii d' tahado né paawä, sét nado èr hã tanoo do èr hajaa doo. Kristo h'yyb däng doo da, sahõnh hë sa hã tabanoo ji hajaa do P'op Hagä Do Sahee anoo doo. ⁸ Ti hyb n'aa né hë hahÿh da P'op Hagä Do kyy kerih do her'oot paah:

“P'op tabasëék noo gó,
duu hěnh rabana ta majíi wób tameso padëék do
tan'oo bää.
Tii bää sa matym n'aa taban'oo däg kän ta karapee
hää.”*

⁹ (Hahýý d' tahanäng pé ti p'op tabasëék doo:
Tabasëék do pooj jé badäk hahýý bää Kristo bewäd
hyng. ¹⁰ Ti né hěti hýy pong jé hasëék do sahõnh
hě sa bahähn tabahado däk hyb n'aa, sahõnh hě
tabag'ääs hyb n'aa kä.) ¹¹ Ti né hěti ta wób hää
tabanoo ta mejüü do rabahadoo hyb n'aa. Ta wób
hää tabanoo P'op Hagä Do Sahee sa hää metëeh do
her'oot doo. Ta wób hää tabanoo ta panyyg hanäm
do jé pad'yvt hě rabaher'ood hõm hyb n'aa. Ta wób
hää tabanoo Jesus hää h'yy ka'eeh do sa hagä n'aa,
sa ma matëg rabahadoo hyb n'aa. ¹² Ti hadoo pé
tawén noo sa hää, P'op Hagä Do karapee ramasa
hyb n'aa, takarën do ta karapee rahajaa ramoo
bok hyb n'aa. Tii d' tawén d'oo na-ääj hě, Kristo hää
h'yy ka'eeh do rah'yy kahej'oonh hyb n'aa, baad
rah'yy ka'eeh, baad raky dahé magyys hě hyb n'aa,
¹³ sahõnh hě eër, séd hää ër h'yyb hedo däg kän hyb
n'aa ër h'yy kaha'eeh do hyb n'aa, P'op Hagä Do
T'aah ër hapäh do hyb n'aa. Aj'yy h'yyb mapëë
däk do hadoo ër bahado däk tii bää, Kristo hado
däk né hě ër bahadoo hyb n'aa kä. ¹⁴ Tii bää, dooh
karepé ër hado boo bää kä. Dooh h'oo t'aah hadoo
ër hado boo bää, jé pad'yvt hě maadaka maeh do
mahüüm doo, jé pad'yvt hě bah'ood ahëm hõm
doo. Dooh ajyy ji hää wad'ii doo, h'yy kamep'ëëh
doo me panyyg hahup nadoo do rama mehet'ëëk

* **4:8** Saaw-Mo 68.18

do ër ky dahé wäd bää, ÿ hanäng péh. ¹⁵ Hÿy kä, taw'ääts hë kamahän gó ër ber'oot ër maa newëë baad hadoo do ky n'aa, sahõnh hë ta tii hää ër h'yyb mepëë däk hyb n'aa, Kristo hadoo ër bahado däk hyb n'aa kä. Ta hää h'yy ka'eeh do sa nu gabóg né ti Kristo. ¹⁶ Ta hub hadoo ëär. Sahõnh hë ji hää hanäng doo, ji tsyym hedoo doo, ji moo hedoo doo, ji jarää masoo baad tabahadoo hyb n'aa. Sahõnh hë ji hää hanäng do baad rado bää, baad ub tii bää ji, ji hejoonh. Ti hadoo ër hää, Jesus hää h'yy ka'eeh do hää: Kamahän gó ër sahõnh hë ër moo boo bää Kristo, ër nu gabóg, sét ken'yyh ër hää tanoo doo, tii bää ër da h'yy kahej'oonyh, baad ër h'yy kae magyys hë, baad ër ky dahé magyys hë.

¹⁷ Ti hyb n'aa, Tak'ëp Hyb N'aa Jawyk Do kyy gó tak'ëp péj bë ÿ mejüü, P'op Hagä Do sa h'yyb gó nahapäh do rababok doo da bë aboo boo manä wäd! Daap hadoo do rahyb n'aa newëë do jawén rababok tii. ¹⁸ H'yy gatemah baad hadoo do hää. Nabuj keh'üüm do hyb n'aa, dooh rah'yy kadawung bää, dooh rah'yy gah'ood bää P'op Hagä Do hää. Ti hyb n'aa dooh rahapëë bää na-ääj hë papuuj gó ji awät doo, ji hää P'op Hagä Do anoo doo. ¹⁹ Rawao däk nesaa do ramoo bok do hää. Ti hyb n'aa dooh ranu mebyy wäd bää nesaa do ramoo bok do hää. Sa h'yyb karën do jawén rababoo had'yyt hë. Hajöng hedoo pé nu meby n'aa näng do ramoo boo had'yyt hë. Dooh rah'yy keba bää ta ti hedoo do hää. Kah'üüm ta ti nesaa do rakarën doo. ²⁰ Bëë kä, dooh ta ti rababok doo da bë aboo boo bää do hyb n'aa Kristo bë wén hapëë däk bë h'yyb gó. ²¹ Bë ky n'aa napäh né hë Kristo ky n'aa. Bë aää ma met'ëeg wät nyy da takarën bë babok, ta hää

bë h'yy kata däk do hyb n'aa. Baad hadoo do ky n'aa Jesus hanaa bë ãã ma met'ëeg wät doo. ²² Bë ãã ma met'ëeg wät, bë beréd hõm hyb n'aa pooj jé bë babok do paah, ji h'yyb karẽn do ji tawadii do hyb n'aa baad nado wäd doo. ²³ Bë ãã ma met'ëeg wät, bë an'oo bë P'op Hagä Do h'yyb wareem. ²⁴ Bë ãã ma met'ëeg wät, bë gadoo hyb n'aa kä bë h'yyb tym papuuj, P'op Hagä Do mo haj'aa ta da hadoo tabahadoo hyb n'aa. Baad had'op ji bawät, P'op Hagä Do karẽn doo da ji bawät ta ti an'oo bä. Baad hadoo do hanaa ta tii da ji bawät doo.

²⁵ Ti hyb n'aa bë noo kanesa manäh. Taw'ãäts hẽ bë noo gehub bë da hadoo do sii bë er'ood bä, séd uuh èr sahõnh hẽ èr bahadoo do hyb n'aa. ²⁶ Bë kawaj'ãän bä, bë an'oo manä baad nadoo do bë moo boo ta ti hyb n'aa. Kawaj'ãän bë hyb n'aa hũüm manäh. Bë h'yyb ehód manä bë kawajãän doo. ²⁷ Bë an'oo manä ta tyw n'aa Dijab† hää, bë tah'yyb natatuk hyb n'aa.

²⁸ Pooj jé hets'ëek doo, taw'ãäts hẽ dooh tetsëeg wäd bä. Taw'ãäts hẽ tamoo wät hÿy kä, ta wë tabanäng hyb n'aa, wë bedoh do tamasa hyb n'aa kä.

²⁹ Bë esog manä nesaa do ta wób h'yyb rejää doo. Jääm hẽ baad hadoo doo, ta wób masa do bë her'ood. Ji da hadoo do h'yy katón bä, ji h'yyb en'yym ji her'oot doo me. Tatsebee bä, tsebé doo me ji ber'oot. Ti hõm do had'yyt hẽ. Tii d' bë bad'oo baad tanu däng hyb n'aa maa new'ëe do sa hää. ³⁰ Bë er'ood manäh, bë moo boo manä

† **4:27** Gereg kyy me ramaneëen Nesaa Do Yb, Dijab. “Ji taky n'aa tapa had'yyt doo”, tahanäng pé ti Dijab.

na-ãaj hẽ P'op Hagä Do Sahee h'yy katón hanoo doo. Ta Sahee P'op Hagä Do anoo dó ër hã, ër ta karapee tametéeh hyb n'aa. Tanoo dó ër hã baad ër tabed'ëep bã kä. ³¹ Taw'ãäts hẽ bẽ eréd hõm sahõnh hẽ bẽ manabaan doo, h'yy ganapũú doo, ji kawajãän doo, ky ked'aak doo, ta see ji ky n'aa rejãä do na-ãaj hẽ. Taw'ãäts hẽ bẽ eréd hõm né hẽ bẽ da hadoo do bẽ pan'aa takyyk doo. ³² Taw'ãäts hẽ h'yyb nyyw gó bẽ gadoo ta wób. Taw'ãäts hẽ bẽ t'yyd mehïñn bẽ da hadoo doo. Taw'ãäts hẽ bẽ mabaan hõm baad nadoo do ta wób bẽ hã rabad'oo doo, nesaa do bẽ moo bok do paah Kristo hyb n'aa P'op Hagä Do mabaan hõm doo da né hẽ.

5

¹ Ti hyb n'aa, taw'ãäts hẽ P'op Hagä Do bad'oo doo da né hẽ bẽ bad'oo, ta taah tak'ëp takamahän do bẽ bahadoo do hyb n'aa. ² Taw'ãäts hẽ kamahän gó bẽ babok, Kristo ër takamahän doo da né hẽ, ta daaj hẽ takan'oo däk doo, ër hyb n'aa tadajëp hyb n'aa. P'op Hagä Do h'yy gadajang Jesus hã, ta daaj hẽ takan'oo däk do hyb n'aa ër hyb n'aa tadajëp noo gó.

³ Bẽ aã manä bẽ źým nadoo do sii, bẽ patug nadoo do sii. Bẽ moo boo manä nesaa do nu meby n'aa näng do bẽ hã hanäng doo me. Bẽ hyb n'aa hũüm manä bẽ ma. Tabad'op hẽ ti hedoo do bẽ moo boo manäh. Dooh bẽ er'ood bẽ da hadoo do sii ta ti hedoo do ky n'aa. Dooh tii da P'op Hagä Do karapee tsyt hẽ ta wë tasëew hõm do raboo bã. ⁴ Bẽ er'ood manä nesaa do nu meby n'aa näng doo. Daap hadoo do na-ãaj hẽ, taw'ãäts hẽ dooh bẽ her'ood. Taw'ãäts hẽ dooh bẽ ky masuuj bã

nu meby n'aa näng doo me ta wób rakawew'aam hyb n'aa. Dooh tii da rer'ood bä Jesus hã h'yy ka'eeh doo. Taw'ääts hẽ hahýy da bẽ bad'oo: P'op Hagä Do wë ër tsebé baad hadoo do ër hã tanoo do hyb n'aa. ⁵ Baad ý karẽn bẽ bahapäh hahýyh: Sa ýým nadoo do sii, sa patug nadoo do sii he'ýyh doo, nesaa do nu meby n'aa näng do sa hã hanäng doo me ramoo bong doo, sa ma rahyb n'aa h'üüm do na-ääj hẽ, dooh ragado bä Kristo P'op Hagä Do daheeh rabag'ääs doo bä. Sa ma rahyb n'aa h'üüm doo, kabarii hã h'yy kaha'eeh do hadoo, sa ma hã rah'yyb padëék do hyb n'aa. Dooh P'op Hagä Do hã rah'yy kae heh'äät ta tii. ⁶ Bẽ gado manä ky kamep'ëeh doo me bẽ rakarẽn bä bẽ rawad'ii bä, ji hajaa nanäng nesaa do ji moo wäd bä raher'ood bä. Ta ti hedoo do hyb n'aa né hẽ P'op Hagä Do rejää da nabuj keh'üüm doo. ⁷ Ti hyb n'aa sa da bẽ h'yyb hedo manäh.

⁸ Badagyp do hadoo doo gó bẽ babok paah. Hýy kä ta bag hadoo doo gó bẽ baboo däk Tak'ëp Hyb N'aa Jawyk Do hã bẽ h'yy kata däk do hyb n'aa. Ti hyb n'aa taw'ääts hẽ ta bag hadoo doo gó né hẽ bẽ babok. ⁹ Ta bag gó ji awäd bä, baad ji ky enyym, baad hadoo do P'op Hagä Do karẽn do ji moo wät, dooh ji noo kanesa bä, dooh ji wad'ii bä. ¹⁰ Baad bẽ hyb n'aa newë, Tak'ëp Hyb N'aa Jawyk Do karẽn do hã bẽ h'yy kadaw'uuh hyb n'aa. ¹¹ Bẽ moo boo manä badagyp do hadoo doo gó habok do ramoo heb'ooh doo. Dooh baad hadoo do ta ti hanaa. Bẽ Maher'ood sa hã, bẽ metäh sa hã, baad nado rabahapäh hyb n'aa ta ti badagyp hadoo doo gó moo kahew'ëet doo. ¹² (Nu meby n'aa näng kejën doo gó ramoo heb'ooh do ky n'aa ji her'ood bä.)

13-14 Ti hadoo né hē, sa hā ji maher'ood bā, ji metä bā sa hā nyy da P'op Hagä Do karēn ji hā, nesaa do né hē ti ramoo bok doo, rabahapäh da tii bā. Ta bag banäng bā ji manyyh do badagyp doo gó kején do hadoo tii. Ta bag metëeh, ji bahapäh da ny hadoo ta tii. Ti hyb n'aa hahŷŷ da ta wób sa kyyh:

“Ty gawëej däg haŷŷh do ōm.
Ganä da dejëp do mahang hawät do ōm.
Tii bā Kristo bag adäng da a hā.”*

15 Ti hyb n'aa, taw'ääts hē baad bē hyb n'aa matakä nyy da bē babok. H'yy gatemah do rababok doo da bē aboo manäh. Taw'ääts hē P'op Hagä Do karēn do hā h'yy genäh do rababok doo da bē babok. **16** Ta tyw n'aa nyy bā baad hadoo ji moo wät hyb n'aa, taw'ääts hē bē moo boo né hē baad hadoo doo, nesaa do jé pad'yut hē takah'üüm kän do hyb n'aa da hē. **17** Ti hyb n'aa bē h'yy gatema manäh. Taw'ääts hē bē h'yy kadaw'uuh Tak'ëp Hyb N'aa Jawyk Do karēn do hā. **18** Bē eëg manä hejoonh do bē ba'oom hyb n'aa. Ji baoom do ji tah'yyb mahüüm nesa do ji her'oot, nesaa do ji moo wät hyb n'aa, ji tarejää na-ääj hē. Taw'ääts hē P'op Hagä Do Sahee tii, bē an'oo baad bē tah'yyb mahüüm hyb n'aa. **19** Tii bā, Saaw-Mo hā hanäng do kejäm do ky n'aa me, ta see pé P'op Hagä Do ji ma ejäm do ky n'aa me na-ääj hē bē maher'ood

* **5:13-14** Gadagyp do hadoo doo gó habok doo, ha'ŷŷh do hadoo, dejëp do hadoo na-ääj hē P'op Hagä Do ranahapäh do hyb n'aa. Kristo ky n'aa ji gado bā ji ty gawëej däk do hadoo, ji ganä wät do hadoo.

ta wób.† Tii bā, bē h'yyb gó naa Tak'ëp Hyb N'aa Jawyk Do bē j'aa etsë, bē ma ejäm. ²⁰ Tii bā, P'op Hagä Do Sahee bē tah'yyb mahūüm do hyb n'aa, taw'ääts hē är Wahë N'aa Jesus Kristo häd gó had'yyt hē bē h'yy gadeja P'op Hagä Do är Yb wē. Taw'ääts hē sahõnh hē hyb n'aa bē h'yy gadeja ta wē. ²¹ Kristo bē weh'ëeh do hyb n'aa taw'ääts hē bē da hadoo do bē ky daheeh. Taw'ääts hē kawanajään doo gó bē gadoo bē ramaher'ood bā.

Ŷÿj hā tamaher'oot do ky n'aa hahyŷh

²² Ŷÿj, taw'ääts hē bē ky daheeh bē patug, Tak'ëp Hyb N'aa Jawyk Do bē ky daheeh doo da. ²³ Ta ŷÿm nu gabóga patug, Kristo, ta hā h'yy ka'eeh do sa nu gabóga hadoo doo da. Kristo hub hadoo do ta hā h'yy ka'eeh doo. Kristo sa h'yyb tym dëëb. ²⁴ Taw'ääts hē Kristo hā h'yy ka'eeh do ta hā raky daheeh doo da sahõnh hā sa ŷÿm raky daheeh sa patug.

Ajyy hā tamaher'oot do ky n'aa hahyŷh

²⁵ Ajyy, taw'ääts hē bē kamahän bē äj, Kristo ta hā h'yy ka'eeh do takamahän doo da, ta daaj hē sa hyb n'aa takan'oo däk doo, ²⁶ tsyt hē ta wē tabasëëw hõm hyb n'aa, baad sa hā tabenäm hyb n'aa. Ta ky n'aa hyb n'aa sa hā tabenäm. Naëng me tabenäm hadoo sa hā.‡ ²⁷ Tii d' tawén d'oo, tak'ëp hanäm gó takarën ta hā h'yy ka'eeh do rababoo däg kän, ta wē tagadoo noo gó. Takarën dooh hesus hedoo doo pé sa mahang hanäng. Takarën dooh baad nadoo do sa mahang hanäng péh. Tsyt hē

† **5:19** Ta wób ji h'yyb en'yym hyb n'aa tii, sahõnh hē ratsebé hyb n'aa na-ääj hē. ‡ **5:26** Ji nu kemuun do ky n'aa tii.

nesaa do mahănh, baad had'op doo da rababoo däk takarën. ²⁸ Taw'ääts hẽ ajyy rakamahän sa äj, Jesus bad'oo doo da né hẽ ta hã h'yy ka'eeh do wë. Taw'ääts hẽ sa hã hẽ rakamahän doo da ajyy rakamahän sa äj. Jé ta ÿm kamahän doo, ta daaj hẽ ti takamahän ta hã hẽ. ²⁹ Ta ti ÿ wén her'oot, dooh ta daaj hẽ, ta hub ty n'aa ges'yyk péh. Ji waa ji esoos ji bahejoonh hyb n'aa, baad ji hag'ääs ji hub hã. Ti hadoo Kristo bad'oo ta hã h'yy ka'eeh do hã, baad ji tabahag'ääs. ³⁰ Sét ken'yyh eëer, ta hub uuh hadoo eëer. ³¹ Hahÿy da takerii däk Genesis hã: “Ti hyb n'aa kä m' aj'yy kä sa yb sa ÿm mahănh kä sa m'aa hënh kä, tagatëe hyb n'aa ta ÿm kä. Raketëe jawén paa bã sét rabahado padëek ta ÿm daheeh”, § näng kerih doo. ³² Tak'ëp tabahetsooh ta ti kerih do ky n'aa see pooj jé ji nahapäh doo. Hã ÿy, Kristo, ta hã h'yy ka'eeh doo, séd h'yyb hedoo do ky n'aa ta ti taher'oot na-ääj hẽ. ³³ Te hub né paawä ta tii, ketëe do sa ky n'aa na-ääj hẽ taher'oot. Ti hyb n'aa sahõnh hẽ bë ajyy, taw'ääts hẽ bë kamahän bë äj bë hã hẽ bë kamahän doo da. Taw'ääts hẽ ÿj raweh'ëeh sa patug.

6

Karapee, pahëëw, maruus, sa yb hã na-ääj hẽ tamaher'oot do ky n'aa hahÿy

¹ Karapee, pahëëw, maruus, Tak'ëp Hyb N'aa Jawyk Do karapee bë bahadoo do hyb n'aa, bë ky dahé bë yb, bë ÿm. Taw'ääts hẽ né hẽ ta tii da bë bad'oo. ² Hahÿy da kerih do hã: “Mawehëë a yb, mawehëë a ÿm.” Jääm pooj jé P'op Hagä Do

ky n'aa jaw'yyk do ji ky dahé bā baad hadoo do ji gadoo taky däng do tii. ³ Hahŷŷ da ji hā taky däng: “Mawehëë bā a yb, mawehëë bā a ūŷn ūm wäd dawëët da badäk hahŷŷ bā.”*

⁴ Bëëh, sa yb, bë ejäg manä bë taah rah'yy ganapō mahähnh. Taw'ääts hē baad bë baw'ëëh baad bë Maher'ood sa hā, baad rababok hyb n'aa. Bë ma met'ëëg sa hā nyy da Tak'ëp Hyb N'aa Jawyk Do karën ji bawät.

Sa karom hā, sa kariw n'aa hā na-ãaj hē tamaher'oot do ky n'aa hahŷŷh

⁵ Bëëh, sa karom, bë ky dahé bë kariw n'aa. Baad bë wehëë sa hā. J'ooj madäk doo me bë moo boo manäh bë ramejūū doo. Kristo bë ky daheeh doo da bë ky dahé bë kariw n'aa. ⁶ Taw'ääts hē dooh jääm hē bë ky daheeh bë moo bok do tahegää bā, bë hā taj'aa etsë bë karën paawä do hyb n'aa. Kristo karom bë bahadoo do hyb n'aa, bë h'yyb gó naa, P'op Hagä Do karën doo da bë moo boo sahönh hē. ⁷ T'öp bë h'yyb gó naa, tsebé doo me, bë moo boo bë ramejūū doo. Taw'ääts hē Tak'ëp Hyb N'aa Jawyk Do wë bë moo bok ta ti bë h'yyb gó, ajyy wë had'yyt nado. ⁸ Hahŷ bë hyb n'aa newë: Sahönh hā Tak'ëp Hyb N'aa Jawyk Do anoo da baad hadoo do ji moo wäd wät do mabaj, ta see karom ji do bā, sa karom ji nado bā na-ãaj hē.

⁹ Bëëh, sa kariw n'aa hedoo doo, bë karom bë raweh'ëëh doo da bë wehëë na-ãaj hē sa hā. Bë eäm manä bë karom, sét né hē ji Kariw N'aa hŷ pong jé hawät do bë bahapäh do hyb n'aa. Bë karom sa Kariw N'aa, bë kariw n'aa na-ãaj hē né

* **6:3** Dew-Teronom 5.16

ti. Ta ti dooh tasëew bä ji mahang. Séd gó tagadoo sahõnh hẽ. Ti hyb n'aa tabad'oo doo da bë bad'oo.

Ji mo n'aa jesuu n'aa ky n'aa hahýýh

¹⁰ Tagadëeg ub bë ÿ Maher'oot hahýýh: Bë h'yy kahejój Tak'ëp Hyb N'aa Jawyk Do hanaa, tak'ëp hadoo do ta hejój hanaa. ¹¹ Kaneb'ooh do pooj jé sahõnh hẽ ta mo n'aa jesuu n'aa warahén dadäk doo da, ta kuman tado däk doo da, bë dadäg hadoo bë mo n'aa jesuu n'aa, bë ado däg bë kuman hadoo do bë hã P'op Hagä Do an'oo däk doo, Dijab karën bã bë tawadii, bë hã tanahajaa hyb n'aa, ta hã bë j'aa ketsë hyb n'aa. ¹² Ta ti ÿ wén her'oot, dooh ajyy èr majíi rado bã. Karap'aar h'yyb nesaa do hedoo do hyb n'aa jewyk doo, nesaa do hejój n'aa näng doo, badäk hahýýh bã badagyp do hadoo doo gó habok do hã bag'ääs doo, ti né hẽ èr majíi. Kabaj'aa hedoo do nesaa do wë hã habong doo, ti né hẽ na-ääj hẽ èr majíi. ¹³ Ti hyb n'aa, bë ado däg sahõnh hẽ bë mo n'aa jesuu n'aa, bë kuman hadoo do na-ääj hẽ P'op Hagä Do anoo doo, nesaa do bë wë takajaa noo gó nesaa do bë hã tanahajaa hyb n'aa, sahõnh hẽ bë bahajaa bã kä, bë j'aa ketsë hyb n'aa kä. ¹⁴ Baad bë hyb n'aa matakä däg. Bë ehub had'yyt hẽ bë her'oot do hã, èr majíi wë bë bahej'oonh hyb n'aa. Warahén ta baa wyd tadaädäk doo da tii, tanahewaat hyb n'aa. Warahén ta h'yyb gatsapoog n'aa tadaädäk doo da baad takan'yyh hyb n'aa, baad had'op bë aboo baad bë kan'yyh hyb n'aa. ¹⁵ Warahén ta tsyym suun tapadedëek doo da takahej'oonh hyb n'aa, tii da baad bë gado panyyg hanäm doo, h'yyb nyyw gó ji bawät hanoo doo, nesaa do hã bë h'yy kahej'oonh hyb n'aa.

16 Warahén gatoj jesuu n'aa hadoo ji h'yy ka'eeh doo. Bë h'yy kae né hẽ. Bë h'yy kae bä bë hajaa bë meduuk gatoj hadoo do hahõng do Nesaa Do Yb hanaa. Bë h'yy kae bä, bë hajaa bë medug bë Nesaa Do Yb bë tah'yyb tatuk doo. **17** Warahén ta soog sapaar s'ëeb tadaädäk doo da, baad bë hyb n'aa newë had'yyt hẽ bë Jesus edëëb wät né hẽ nesaa do mahänh. Bë ado däg na-ääj hẽ P'op Hagä Do Sahee anoo do sën-jeer, P'op Hagä Do kyiyh. **18** Bë er'ood had'yyt hẽ P'op Hagä Do sii, bë hã ta Sahee h'yyb mahüüm doo da. Bë ky n'aa ets'ëe bë tamassaa had'yyt hẽ hyb n'aa. Bë hyb n'aa matakä had'yyt hẽ. Bë h'yy gejë hõm manäh. Bë ky n'aa ets'ëe had'yyt hẽ ta wób Jesus hã h'yy ka'eeh doo.

19 Taw'ääts hẽ hëp ÿ n'aa na-ääj hẽ bë ky n'aa etsëe, ÿ ber'oot bä, P'op Hagä Do anoo hyb n'aa hã ÿ ÿ her'oot do pan'aa, h'yyb neÿým doo me ta ky n'aa hanäm do pooj je ji nahapäh do ta wób hã ÿ maher'oot hyb n'aa. **20** Ta ti ky n'aa hanäm do rod n'aa ÿýh, Jesus mejüü doo, ÿ rawén dawäts gëët. Hëp ÿ n'aa bë ky n'aa ets'ëe, ta ky n'aa hanäm do h'yyb neÿým doo me ÿ baher'oot hyb n'aa, hã ÿ Jesus karën doo da.

Paw-Ro kedëë hõm do ky n'aa hahÿýh

21 Tikiko, èr hÿýj hadoo do baad èr kamahän doo, baad ãä sii Tak'ëp Hyb N'aa Jawyk Do wë moo wät doo, bë da tamaher'oot sahõnh hẽ këh ÿ n'aa. **22** Bë wë ÿ mejüü tabahõm bë tamaher'oot hyb n'aa nyy da babä ãä babok, bë tah'yyb en'yym hyb n'aa na-ääj hẽ.

23 Ää karën h'yyb näw, kamahän doo, baad h'yy ka'eeh do na-ääj hẽ P'op Hagä Do èr Yb, Jesus

Kristo Tak'ëp Hyb N'aa Jawyk Do ranoo bë hã hãj
haa hedoo doo. ²⁴ Ää karën sahõnh hẽ ër Wahë
N'aa Jesus Kristo hã had'yyt kamahãn do wë P'op
Hagä Do ky enyym. Jääm hẽ kä.

**Pop Hagä Do Panyyg Hanäm Do Hahýÿh
The New Testament in the Nadëb language of Brazil
(BR:mbj:Nadëb)**

O Novo Testamento na língua Nadëb do Brasil

copyright © 2011 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Nadëb (Nadeb)

Translation by: Wycliffe Bible Translators

Copyright Information

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Nadëb

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 22 Nov 2019
c5681c4e-55f8-5b64-badf-af07c5e28afc